

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
УПРАВНИ СУД
1 Уж. 162/18
03.04.2018. године
Б Е О Г Р А Д

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Гајић Салзбергер, председника већа, Јасминке Вукашиновић и Весне Даниловић, чланова већа, са судским саветником Снежаном Бјелановић, као записничарем, одлучујући о жалби овлашћеног представника Влашке странке МОСТ, Д.Ф., ул. ..., З., поднетој против решења Градске изборне комисије града Зајечара I број: 013-453 од 22.03.2018. године, у правној ствари заштите изборног права, у нејавној седници већа, одржаној дана 03.04.2018. године у 13,30 часова, донео је

П Р Е С У Д У

Жалба СЕ ОДБИЈА.

О б р а з л о ж е њ е

Ожалбеним решењем одбачен је, као неблагоприятан, приговор који је поднео Д.Ф., овлашћени представник Влашке странке МОСТ, због неправилности у поступку спровођења избора и злоупотребе права гласања, дана 21.03.2018. године у 10,52 часова.

Овлашћени представник Влашке странке МОСТ Д. Ф., о чијем приговору је одлучивано ожалбеним решењем, поднео је жалбу Управном суду препорученом поштом дана 27.03.2018. године у 10,00 часова, број поштом RE335354599RS 9005, којом је оспорио законитост решења Градске изборне комисије града Зајечара I број: 013-453 од 22.03.2018. године, којим је према наводима жалиоца повређено изборно право бирача села Шипиково (припадника влашке националне мањине) на штету мањинске Влашке странке "МОСТ", чији је овлашћени представник Д.Ф. из З., овде подносилац жалбе, односно у конкретном случају повређен је члан 3. став 1. и 2. и члан 34. став 1. Закона о локалним изборима, као и одредба члана 18. Одлуке о месним заједницама од 14.06.2016. године. Наводи да су се у року од 24 сата обратили комисији која им је тек након 24 сата од избора омогућила увид у бирачки списак на основу ког увида је поднет приговор Градској изборној комисији града Зајечара, која је исти одбацила у супротности са одредбом члана 33. Одлуке о месним заједницама од 14.06.2016. године. Истиче да је дана 19.03.2018. године у 13,54 часова поднет писмени захтев ГИК Зајечар за увид у бирачки материјал, а увид је омогућен 20.03.2018. године у 13,00 часова, чиме је онемогућено да се у року дође до материјалних доказа. Наводи да

се радња увида у бирачки материјал мора сматрати спровођењем изборних радњи јер је за исту предвиђено 5 дана у складу са одредбом члана 32. Закона о локалним изборима. Даље је навео да су приликом увида у бирачки материјал утврђене неправилности, које детаљно образлаже наводима жалбе, и то: два бирача, М.М. и М. Д., заокружени су као да су гласали, али један живи у иностранству а други у К.; бирачки одбор на челу са председником З.С. дозволио је бирачима да гласају са старом личном картом, односно без потребних докумената, наводећи да су два бирача Ч.Т. и Д. Д. из села Ш., гласала са старим неважећим личним картама и без потврде да су поднели МУП-у захтев за издавање нове исправе; да су два мештана из села Ш. Ч. Р. и Д. С. гласала ван бирачког места а налазили су се у Зајечару, односно у болници; да је у записнику наведено да је на гласање изашло 190 гласача, а у изводу из бирачког списка је заокружено 185 бирача, као и да потписаних бирача у изводу из бирачког списка има тачно 166, уз 23 потврде о гласању ван бирачког места, што укупно износи 189; да се од неважећих 19 листића, који су заокружени фломастером зелене боје, види да је на тим истим листићима заокружено другом, тамно зеленом бојом и дебљим фломастером, више кандидата да би тај листић био неважећи; да председник бирачког одбора бирачима није дозволио да у записник о раду бирачког одбора унесу примедбе, чиме је прекршен закон и изборно право бирача, а о чему је ГИК обавештен од више бирача телефонским путем и лично од овлашћеног предлагача; да је приликом бројања гласова било неправилности и да су након затварања бирачког места, столови са кутијама померени у ћошак испод балкона у истој просторији а на врата и прозоре бирачког места чланови бирачког одбора залепили су новинску хартију како би онемогућили да било ко види шта се унутра ради; да је П.Р. кандидат коалиције “Наша кућа Зајечар - СНС, СПС, ЈС и ПСС-Б.Н.” у 13,10 часова узео гласачки листић и однео га код непокретног бирача П.А. а затим је исти вратио и ставио у гласачку кутију; да је кандидат за члана месне заједнице П.Р. у времену од 11,50 до 13,05 боравио у просторији за гласање на самом улазу и сваког бирача заустављао и уводио на гласачко место и тиме утицао на ток изборне радње и резултате избора; да је председник З.С. на дан избора виђен испред бирачког места како од Градоначелника Зајечара Б. Н. преузима кесу непознате садржине и уноси је на бирачко место, а Градоначелник је за локалне медије истог дана изјавио да је био у селу Шипиково; да је 8 бирача, који су уредно пријављени бирачком одбору да им се омогући гласање, јер због болести нису могли да изађу на бирачко место, онемогућено гласање са изговором да немају довољно коверата и листића; да је ГИК Зајечар, као чланове бирачког одбора, именовао само представнике одборничких група који чине већину у Скупштини града Зајечара, док Влашка странка “МОСТ” није имала контролора на наведеном бирачком месту, а иста кандидује 7 кандидата од укупно 7 лица који се бирају на изборима за чланове предметне месне заједнице; да Одлука о месним заједницама представља подзаконски акт чија је правна снага мања од правне снаге законске норме и која мора бити у сагласности са законском нормом, а у супротоном, када се подзаконски акт и законска норма нађу у колизији, непосредно ће се применити законска норма, што би у конкретном случају значило примену одредбе члана 16. став 1. Закона о локалним изборима, којом је прописано да бирачки одбор ради у сталном и проширеном саставу, док је ставом 3. истог члана прописано да у погледу састава бирачког одбора у проширеном саставу, примењују се одредбе овог закона које се односе на изборну комисију у проширеном саставу.

Имајући у виду напред наведено, а због погрешне примене материјалног права, подносилац жалбе сматра да избори нису ни завршени јер од самог почетка њиховог спровођења нису поштоване одредбе Закона о локалним изборима. Наиме, овим

незаконитим поступањем ГИК је применио подзаконски акт, чиме је игнорисао права гарантована одредбом члана 16. Закона о локалним изборима и на тај начин Влашкој странци “МОСТ” је онемогућено да искористи своје законско право на именованог представника у бирачком одбору, што је на крају резултирало озбиљном повредом воље бирача, с обзиром да је доносилац решења у конкретном случају узео у обзир и именовао само чланове бирачког одбора у сталном саставу а не и у проширеном саставу. Такође подносилац жалбе оспорава и легалитет и легитимитет избора јер је ГИК Зајечар омогућио да три одборничке групе које су на изборе изашле као једна коалиција “Наша кућа Зајечар - СНС, СПС, ЈС и ПСС-Б. Н.” имају више од половине чланова у бирачким одборима, чиме је повређена одредба члана 13. став 3. Закона о локалним изборима. Предложио је да суд након провођења свих предложених доказа донесе пресуду којом ће жалбу усвојити, поништити ожалбено решење или да сам реши ову управу ствар.

Градска изборна комисија града Зајечара је дана 02.04.2018. године у 11,30 часова и дана 03.04.2018. године у 12,35 часова, поступајући по налогу суда од 02.04.2018. године, доставила Управном суду све списе предмета са одговором на жалбу. У одговору је жалбу оспорила у целости, истичући да је приговор неблаговремен из разлога наведених у ожалбеном решењу I број: 013-453 од 22.03.2018. године. Наиме, увидом у пријемни штабил утврђено да је исти поднет дана 21.03.2018. године у 10,52 часова, односно након истека рока прописаног Одлуком о месним заједницама, с обзиром на то да се оспоравају радње бирачког одбора који је спроводио изборе у Месној заједници Шипиково дана 18.03.2018. године. Даље је наведено да је увидом у изборни материјал за бирачко место 31 Шипиково у Месној заједници Шипиково, утврђено да у изборном материјалу постоји записник о раду бирачког одбора на спровођењу гласања и утврђивању резултата гласања за избор чланова Савета месне заједнице Шипиково за 18.март 2018. године, са утврђеним резултатима гласања који је потписан од стране председника, заменика председника, чланова и заменика чланова овог бирачког одбора. Комисија је утврдила да чланови бирачког одбора у исти записник нису унели примедбе на рад на конкретном бирачком месту у току изборног процеса па сходно томе нема основа за закључак да су на бирачком месту 31 Шипиково у Месној заједници Шипиково учињене неправилности које би биле основ за поништење гласања на бирачком месту, распуштање бирачког одбора и понављање избора. Остајући у свему при наводима из ожалбеног решења, предложила је да суд жалбу одбије као неосновану.

Одлучујући о поднетој жалби, полазећи од правног става који је усвојио Врховни касациони суд на седници Грађанског одељења дана 18.11.2014. године, на основу кога је за одлучивање по жалби против решења Изборне комисије (избор чланова органа Месне заједнице) стварно надлежан Управни суд, на основу члана 54. став 1. и 3. Закона о локалним изборима (“Службени гласник РС”, бр. 29/2007, 34/2010 – Одлука УС и 54/2011), Управни суд је у поступку испитивања поднете жалбе, нашао да је жалба дозвољена, изјављена од стране овлашћеног лица и благовремена, али да није основана.

Према стању у списима и разлозима образложења ожалбеног решења, Градска изборна комисија града Зајечара је на 17. седници одржаној дана 22.03.2018. године, донела ожалбено решење којим је одбацила, као неблаговремен, приговор који је поднео овлашћени представник Влашке странке “МОСТ” Д.Ф., због неправилности у поступку спровођења избора и злоупотребе права гласања. Наиме, увидом у пријемни штабил, утврђено је да је приговор поднет дана 21.03.2018. године у 10,52 часова, односно након истека рока прописаног Одлуком о месним заједницама.

Одредбом члана 74. Закона о локалној самоуправи (“Службени гласник РС”,

бр. 109/07) је прописано да се актима месне заједнице, односно другог облика месне самоуправе, у складу са Статутом општине, односно града и актом о оснивању, утврђују послови које врши, органи и поступак избора, организација и рад органа, начин одлучивања и друга питања од значаја за рад месне заједнице, односно другог облика месне самоуправе.

Одредбом члана 51. Закона о локалним изборима (“Сл. гласник РС”, бр. 29/07, 34/2010-Одлука УС и 54/2011) је прописано да сваки бирач, кандидат за одборника и предлагач кандидата има право на заштиту изборног права по поступку утврђеном овим законом.

Одредбом члана 52. став 1. Закона о локалним изборима прописано је да бирач, кандидат за одборника или предлагач кандидата, има право да поднесе приговор изборној комисији јединице локалне самоуправе због неправилности у поступку кандидовања, спровођења, утврђивања и објављивања резултата избора, док је ставом 2. истог члана прописано да се приговор подноси у року од 24 часа од дана када је донета одлука, односно извршена радња или учињен пропуст.

Одредбом члана 30. став 1. Одлуке о месним заједницама (“Сл. лист општина”, број: 11/06 и “Сл. лист града Зајечара”, број: 3/08 и 36/17), прописано је да сваки бирач, кандидат за члана Савета месне заједнице и предлагач кандидата има право да поднесе приговор Градској изборној комисији због неправилности у поступку кандидовања и спровођења избора. Ставом 2. наведеног члана, прописано је да се приговор подноси у року од 24 часа од дана када је одлука донета, односно извршена радња или учињен пропуст.

Одредбом члана 33. исте Одлуке прописано је да се на избор чланова Савета месне заједнице, у делу који није посебно уређен овом Одлуком, примењују одредбе Закона о локалним изборима које се односе на избор одборника Скупштине општине.

Имајући у виду наведено, према оцени Управног суда, правилно је одлучила Градска изборна комисија града Зајечара када је одбацила приговор подносиоца овлашћеног представник Влашке странке “МОСТ” Д.Ф., позивајући се правилно на одредбу члана 30. став 1. и 2. Одлуке о месним заједницама, оцењујући да је неблаговремен приговор поднет дана 21.03.2018. године у 10,52 часова, односно након истека рока прописаног наведеном одлуком.

Ово са разлога што, према правним ставовима Управног суда, утврђеним на 58. седници свих судија Управног суда, одржаној дана 29.02.2016. године, рок од 24 часа за подношење приговора из члана 52. став 2. Закона о локалним изборима, почиње да тече након календарског истека дана у коме је донета одлука, односно извршена радња или учињен пропуст, као и да рокови за вршење увида у изборне листе и документацију и изборни материјал (члан 26. став 4. и члан 32. Закона о локалним изборима), без утицаја су на почетак рачунања рока за подношење приговора на донету одлуку, извршену радњу или учињени пропуст у изборном поступку. У конкретном случају, рок од 24 часа за подношење приговора из члана 30. ст. 1. и 2. Одлуке о месним заједницама (“Сл. лист општина”, број: 11/06 и “Сл. лист града Зајечара”, број: 3/08 и 36/17), у складу са наведеним правним ставом Управног суда и одредбом члана 52. ст. 1. и 2. Закона о локалним изборима, почео је да тече након календарског истека дана 18.03.2018. године, када су избори одржани, те је, рок за подношење приговора због неправилности у спровођењу избора на бирачком месту 31 Шипиково у МЗ Шипиково истекао дана 19. марта 2018. године у 24,00 часа. Будући да је Д.Ф., овлашћени представник Влашке странке МОСТ, приговор поднео дана 21.03.2018. године у 10,52 часова, приговор је, и по оцени суда, неблаговремен.

Суд је ценио све наводе жалбе којима се понављају наводи приговора, али

је, имајући напред изнето у виду, нашао да су без утицаја на другачију оцену законитости ожалбеног решења. Суд је посебно ценио навод жалбе којим се указује да је 5 дана рок предвиђен за радњу увида у бирачки материјал, у смислу одредбе члана 32. Закона о локалним изборима. Међутим, према цитираном правном ставу Управног суда, рок за вршење увида у изборни материјал је без утицаја на почетак рачунања рока за подношење приговора на донету одлуку, извршену радњу или учињени пропуст у изборном поступку. Суд је ценио и навод жалбе којим се оспорава састав бирачког одбора, али налази да је исти без утицаја на другачију одлуку у овој изборној ствари и не утиче на законитост ожалбеног решења, јер исти жалилац није износио у приговору, због чега Градска изборна комисија града Зајечара о њему није ни могла да одлучује.

Са свега изнетог, налазећи да ожалбеним решењем није повређен закон на штету жалиоца, Управни суд је применом одредаба члана 40. став 1. и 2. Закона о управним споровима (“Сл. гласник РС”, бр. 111/09), који се сходно примењује на основу одредбе члана 54. став 3. Закона о локалним изборима (“Сл. гласник РС”, бр. 129/07, 34/10 и 54/11), донео одлуку као у диспозитиву ове пресуде. При том, будући да је жалбу одбио, то у конкретном случају нису били испуњени услови у смислу члана 55. Закона о локалним изборима да суд својом одлуком мериторно реши овај изборни спор, како је то жалилац тражио у поднетој жалби.

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ

Дана 03.04.2018. године у 13,30 часова, 1 Уж. 162/18

Записничар
Снежана Бјелановић, с.р.

Председник већа-судија
Гордана Гајић Салзбергер, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Дејан Ђурић

ИР